

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/177/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

66/2018. (IV.19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. április 25-én, postai úton előterjesztett **panaszát** a 2018. április 19-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – [...] Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. április 25-én, postai úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2017. április 17-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

V.G. (továbbiakban: panaszos) beadványában előadta, hogy R.E.r.tzls. rendszeresen intézkedés alá vonja. A legelső intézkedésre 2016. július 3-án került sor, amikor 20.000 forintos szabálysértési bírsággal illette a panaszost. Rá egy hétre a panaszost előadása alapján, két rendőrautóval, szirénázva letolták az útról azzal az indokkal, hogy azt látták, hogy a panaszos lánya nemi erőszak áldozata lett a panaszos autójában autóban. A panaszos előadása alapján, pár hónappal később a gyermekét többször bántalmazta egy szomszéd gyermek. Többször szólt a szülőknek, de a bántalmazások tovább folytatottak, így a család házához ment. A család kihívta a rendőröket, ahova a már ismert, R.E. r.tzls. ment ki intézkedni. A panaszos beadványában előadta, hogy a konfliktus tettelegesséig fajult, ennek külsérelmi nyomai is voltak. R. E. r. tzls. a jegyzőkönyv felvétele után, 50.000 forintra büntette a panaszost, mert nem volt nála a személyi igazolványa, valamint az autóján fel volt kapcsolva a tompított lámpa a menet iránnyal szemben. A következő intézkedésre 2017. április 16-án éjszaka került sor. A panaszos beadványában előadta, hogy a motorháztetőre „felkényszerítették”, és felszólították, hogy pakolja ki a zsebéből a drogot, az autóját is átkutatta. A panaszos továbbá kifejtette, hogy már nem mer edzésre sem járni, mert abban az időpontban vadászik rá R.E. r. tzls.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését.

1) 2017. június 14-én kelt rendőrségi átiratban K.B. r.alezredes osztályvezető az alábbiakról tett jelentést: A panaszossal szembeni első intézkedés 2016. július 3-án 14 óra 20 perckor volt, ami egy szabálysértési feljelentés volt, mivel egy kölcsönkért Keeway smkp.-val 2 személy megfelelő bukósisak nélkül közlekedett és megpróbált elmenekülni a rendőrautó elől, ami nem sikerült neki. Ennél az intézkedésnél jelen volt K. Á. akkori rendőr hallgató is. R.E. r.tzls. akkor találkozott vele először, a panaszos agresszíven és ellenségesen lépett fel, ennek következtében többször figyelmeztetnie kellett a rendőri intézkedés alatt.

A következő intézkedés 2017. február 6-án 20 óra 30 perckor volt, amikor M. M. tett bejelentést a 112 segélyhívóra, hogy a panaszos baltával megtámadta. Ekkor T. J. r. tzls.-sal láttak el járőrszolgálatot. Ennél az intézkedésnél is agresszíven és flegmán viselkedett a panaszos. Ekkor intézkedtek a panaszossal szemben külön is, közlekedési szabálysértésekért, ami egy 50. 000 forintos helyszínbírsággal végződött. A panaszos figyelmét többször felhívták, hogy nem köteles elfogadni a helyszíni bírságot, ha véleménye szerint nem szabálysértés vagy nem ő követte el, de ragaszkodott a helyszíni bírsághoz. A panaszos akkor is flegma, nemtörődöm, arrogáns, nagyzó magatartást tanúsított.

A következő intézkedés 2017. április 17-én 0 óra 30 perckor történt, menetközben elkövetett közlekedési szabálysértés miatt (a személygépkocsi hátsó világítóberendezései nem működtek tökéletesen) vonták intézkedés alá a panaszost. Ezen túlmenően a rendőrség továbbá az intézkedés jogalapját igazolva hivatkozik: Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv részére a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolg. Szab.) 26. § (2) bekezdés a) pontjára, amely szerint a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalom illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják. (2) Fokozott ellenőrzés végrehajtását a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi országos rendőrfőkapitány-helyettes, a rendészeti országos rendőrfőkapitány-helyettes rendelheti el. amiről azt nyilatkozta a panaszos, hogy nem szabálysértés, mert állítása szerint elindulásakor ellenőrizte a világító berendezéseket és akkor még működtek. Az intézkedés során a gépkocsi átvizsgálásakor az ajtó oldalzsebéből előkerült egy úgynevezett "vipera" azaz fém teleszkópos bot, ami közbiztonságra veszélyes eszköznek minősül. A panaszos ekkor U. N. kislétai mezőgazdasági vállalkozóval volt, akinél szintén végeztek ruházatátvizsgálást, és akinél több millió forint készpénz is volt, egyáltalán nem sérelmezte az igazoltatást, valamint a ruházatátvizsgálást sem, ő próbálta nyugtatni a panaszost.

Ennél az intézkedésnél G. F. és A. N. rendőr hallgatók voltak még jelen, akik elmondták, hogy amikor R.E. r.tzls. beszállt a szolgálati gk.-ba és megírta az átvételi elismervényt a panaszos szidalmazta R. E. r.tzls.-t, amiről csak az intézkedés befejeztével szerzett tudomást. A panaszos az intézkedés során végig provokáló, flegma magatartást tanúsított és többször állásvesztéssel, ügyészségi, valamint panasztestületi feljelentéssel fenyegetőzött. A panaszost többször kellett rendre utasítani, mivel sérelmezte a rendőri intézkedést és személyeskedni próbált, valamint cigány származását is felhozta. Többször tett kétértelmű kijelentést, amivel arra célzott, hogy jogilag vagy fizikailag, de megtorolja a rendőri intézkedést. A szabálysértést nem volt hajlandó elismerni véleménye szerint ilyen eszköz lehet nála, még a nemleges nyilatkozatot sem volt hajlandó aláírni. R.E. r.tzls. továbbá el kívánja mondani, hogy tudomása van R. J.-tól, hogy nem miatta nem jár hozzá a panaszos, hanem egyéb okból.

2) A rendőrség a továbbiakban mellékelte A. N. r. tanuló 2017. június 3-án kelt jelentését, amely a következőket tartalmazza:

2017. április 17-én 0 óra 30 perckor szolgálatot látott el R. E. r. tzls.-sal és G. F. r. tanulóval. Máriapócs és Kisléta között intézkedés alá vonták az (...) frsz.-ú szgk.-t, amelyet a panaszos vezetett.

Az intézkedést R. E. r. tzls. hajtotta végre. A személyazonosság megállapítása érdekében elkérte az okmányokat a panaszostól, amelyre flegma, kötekedő hangnemben válaszolta panaszos. Majd ruházat- és jármű átvizsgálásra került sor, ami előtt R. E. r. tzls. megkérdezte, hogy a van- e nála, illetve a szgk.-ban közbiztonságra különösen veszélyes eszköz. A panaszos válasza már ekkor kötekedő volt. Ruházatátvizsgálás alatt ilyen kijelentéseket tett a panaszos:

" he Elek, azért a f...t meg ne fogd",

" ne taperoljál, mert nem vagyok bu..i, mint te",

" seggbe ne ba..l"

A panaszossal a szgk.-ban együtt utazó U. N.-nál feltehetően milliós nagyságú készpénz volt található. Az intézkedés során a szgk. jobb első ajtajának térkép tokjában feltalálásra került "POLICE USING" feliratú fém teleszkópos bot. R. E. beült a szolgálati szgk.-ba, hogy kitöltse az átvételi elismervényt, ekkor U. N. felhívta a panaszos figyelmét, hogy kérjen elnézést és vegyen vissza ebből a flegma stílusból, amire a panaszos a következő a válaszokat adta:

" dehogy kérek tőle elnézést, hát R. El. a legnagyobb ellenségem" és így folytatta tovább:

" majd ha kijön E., meg lesz ba..a a szája, majd ő vigyázzba állítja"

" hogy élvezkedjen, nem sok van már neki, úgyse sokáig lesz már rendőr"

" R. E. a legb...b rendőr a környéken, de nem baj, pár év múlva kis kölykök fognak 5000-ért a se...e b...i"

" könyörögni fog, hogy ne bántsák"

" jobban jár, hogy ha még a környékről is eltakarodik"

A. N. és G. F. jelezték, hogy a panaszos szidalmazza R. E. r.tzls. járőrvezetőt.

A jelentést készítő továbbá elmondja, hogy R. E. r.tzls. egyszer sem beszélt a panaszossal csúnyán.

II

A Testület először azt vizsgálta, hogy a panaszbeadvány benyújtása határidőben történt-e.

Az Rtv.92. § (1) Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy cselekvőképességében bármely ügycsoportban korlátozott nagykorú személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat.

93. § (1) A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

(4) Amennyiben a panaszos a (3) bekezdés szerint határidőben kéri, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, vagy a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el, a rendőri szerv köteles a panaszt a Testülethez áttenni. Amennyiben a Testület az eljáró rendőri szervet arról értesíti, hogy a határidő eredménytelenül eltelt, a rendőri szerv köteles az eljárást folytatni.

A panaszos a beadványában több rendőri intézkedést is sérelmezett, amelyeknél jellegüknél fogva a jogsérelem azonnal felismerhető. A 2016. július 3-i esetben az előterjesztési határidő, július 23. volt. A másik intézkedés pontos idejét nem jelezte, így az nem azonosítható, de valószínűsíthetően 2016-ban történt. A bántalmazással kapcsolatos vita 2017. február 6-án történt, annak előterjesztési határideje február 26. A fenti határidőkhöz képest a panaszos 2017. április 25-én terjesztette elő a panaszát, ebből következően ezen rendőri intézkedéseket a Testület nem tudja vizsgálni, mivel elkéslettek. A 2017. április 16-i intézkedésnél az előterjesztési határidő május 6., tehát az április 25-i előterjesztés határidőben történt, ezért a Testület, ezt a panaszrészét vizsgálta.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedése érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2017. április 16-án éjszaka szirénázva ment utána R. E.r.tzls., aki kiszállította az autójából és a motorháztetőre kényszerítette. Majd fennhangon kérte, hogy pakolja ki a zsebeiből a drogot. Ezt követően átkutatta a panaszos autóját. A panaszos továbbá sérelmezi, hogy az intézkedő rendőr, úgy viselkedett vele, mintha gyilkos lenne, illetve drog lenne a birtokában átkutatta. A panaszos továbbá kifejtette, hogy már nem mer edzésre sem járni, mert abban az időpontban vadászik rá R.E.r.tzls.

A rendőrség tájékoztatása alapján, R. E.2017. április 17-én 0 óra 30 perckor gépkocsizó járőrszolgálatot látott el a (...) rendszámú szgk.-val, amikor közlekedési szabálysértés gyanúja miatt intézkedés alá vont a (...) rendszámú szgk.-t, ami a panaszos tulajdonában van..

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8.§-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 30. §-a, A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. (2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat. (3) A rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja. (4) A rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrízetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.

44. § (1) A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a) a közúti forgalmat irányíthatja, korlátozhatja, illetve szüneteltetheti; b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen - a jogszabályban meghatározottak alapján - ellenőrizheti; c) a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételevel vér-, vizelet- és mütétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti; d) a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - a helyszínen elveheti; e) a forgalomban való részvételt megtilthatja, ha a jármű vagy vezetőjének állapota a közúti forgalom biztonságát veszélyezteti, és a további jogellenes járműhasználat megakadályozása céljából a jármű kulcsait elveheti, illetőleg a járművet más módon mozgásában korlátozhatja vagy elszállíthatja.

Valamint a Szolg. Szab. 26. §-a alapján, amely szerint (1) Kiemelt biztonsági intézkedés végrehajtását, a) az országos rendőrfőkapitány, b) a bünyügyi országos rendőrfőkapitány-helyettes, a rendészeti országos rendőrfőkapitány-helyettes, valamint a műveleti országos rendőrfőkapitány-helyettes, c) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, továbbá d) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőterei Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el. (2) Ha a kiemelt biztonsági intézkedést nem az országos rendőrfőkapitány vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendeli el, az elrendelő az elrendelésről haladéktalanul jelentést tesz az országos rendőrfőkapitánynak. (3) A kiemelt biztonsági intézkedés elrendeléséről, illetve meghosszabbításáról az országos rendőrfőkapitány - az általa történt elrendelésről, illetve meghosszabbításáról a Terrorelhárítási Központ főigazgatója - haladéktalanul jelentést tesz a rendészetért felelős miniszternek. (4) A kiemelt biztonsági intézkedés meghosszabbításáról) az elrendelő személy, vagy b) - a Terrorelhárítási Központ főigazgatója által elrendelt kiemelt biztonsági intézkedés kivételével - az országos rendőrfőkapitány dönt. (5) A kiemelt biztonsági intézkedés elrendeléséről, meghosszabbításáról, illetve fenntartásáról és az azzal érintett településről vagy településrészéről a döntést hozó személy az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, illetve - a Terrorelhárítási Központ főigazgatójának részéről történt döntéshozatal esetén - a Terrorelhárítási Központ internetes honlapján haladéktalanul közleményben tájékoztatja az érintett terület lakosságát. (6) Az (5) bekezdésben meghatározott közleményben foglalt adatokról az ott megjelölt személy a kiemelt biztonsági intézkedéssel érintett település jegyzőjét haladéktalanul tájékoztatja.

P. K. r. altábornagy rendőrségi főtanácsos országos rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzést rendelt el Magyarország teljes közigazgatási területén. 2017. február 1. 0 óra 0. perctől 2017. május 31. 24 óra 00 percig. A panaszost ezen időszak alatt vonták intézkedés alatt, valamint közlekedési szabálysértés gyanúja merült fel a panaszossal szemben.

A fentieket összegezve a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a rendőrségnek kellő jogalapja volt az intézkedés megkezdéséhez, így a panaszosnak nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. A jogalapot az Rtv. 44. § megeremti, mivel a panaszos közúti közlekedésben vett részt.

2) A Testület ezt követően a panaszos ruházat-és járműátvizsgálásának jogalapját vizsgálta meg.

A panaszos a beadványában előadta, hogy miután kiszállt a gépjárművéből, a motorháztetőre „felkényszerítették” és felszólították, hogy pakolja ki a zsebéből a drogot, illetve megkérdezték, hogy van-e nála nem odaillő tárgy. Ezután a panaszos autóját is átkutatták.

A rendőrség tájékoztatása szerint 2017. április 17-én 0 óra 30 perckor végrehajtott rendőri intézkedés során került sor a panaszos személygépkocsijának átvizsgálására. A rendőrség az átvizsgálás jogszerűségének alátámasztására az alábbiak szerint hivatkozik. Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 30. § alapján, amit a fentiekben már ismertettek.

A jármű átvizsgálás alapját szolgáltatta, hogy a gépjárműben utasként tartózkodó U. N. kislétai lakos az ellenőrzés során arról nyilatkozott, hogy több millió forint van nála, de azt nem mondta el a rendőröknek, hogy miért és honnan van. Mint utólag kiderült, az utas mezőgazdasági vállalkozóként rendelkezett az összeggel. A rendőri intézkedés során végig arrogánsan viselkedő panaszost a gépjármű utasa, U. N. is próbálta megnyugtatni. A járműátvizsgálást R. E. c. r.tzls. az utas- és csomagterbe való betekintéssel, szemrevételezéssel hajtotta végre, amikor a jármű jobb első ajtajának tartórészében fedte fel az úgynevezett "viperát". Az átvizsgálással kapcsolatosan semmilyen panasz nem érkezett. A rendőri intézkedés során átvételre került a jármű átvizsgálásakor felfedett teleszkópos bot (vipera), majd az intézkedő rendőr, a panasztételi lehetőségéről tájékoztatta a panaszost, aki panasszal sem akkor, sem azóta nem élt.

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Rtv. 97.§ (1) b) pontja alapján a ruházat: az intézkedéssel érintett személy testén viselt, illetőleg az intézkedés helyszínén nála lévő, vagy a közvetlen felügyelete alatt, illetve rendelkezésére álló ruházat, csomag és tárgy;

A Testület elsőként azt értékelte, hogy jelen esetben fokozott ellenőrzés volt elrendelve Magyarország területén, valamint a gépjárműben utazó utasnál nagyobb összegű készpénz volt, amelynek eredetét nem árulta el, így felmerült a gyanú, hogy bűncselekménnyel összefüggésben van nála, ezért a gépjárművet egyéb bűncselekményből származó tárgy végett átvizgálták a gyanú kizárása végett. Minderre tekintettel a Testület álláspontja szerint kellő jogalap birtokában került sor az átvizsgálásra.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés során.

3) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés megkezdésekor úgy viselkedtek vele szemben, mintha gyilkos lenne vagy 5 kg kokain lenne nála. A panaszos már nem mer edzeni, járni, mert előadása szerint vadászik rá R.E. r. tzls.

A rendőrségi tájékoztatás szerint a panaszos a személyazonosságának megállapításakor már flegma, kötekedő hangnemben válaszolt a rendőrnek. A ruházat átvizsgálásakor a következő kijelentéseket tette:

" dehogy kérek tőle elnézést, hát R. E. a legnagyobb ellenségem" és így folytatta tovább :

" majd ha kijön E., meg lesz ba..a a szája, majd ő vigyázzba állítja"

" hagy élvezkedjen, nem sok van már neki, úgyse sokáig lesz már rendőr"

" R. E. a legb...b rendőr a környéken, de nem baj, pár év múlva kis kölykök fognak 5000-ért a se...e h...i"

" könyörögni fog, hogy ne bántsák"

" jobban jár, hogy ha még a környékről is eltakarodik"

G.F. tanuló a 2017. június 3-án kelt jelentésében leírja, hogy R.E. r.tzls. egyszer sem beszélt csúnyán a panaszossal.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon

rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Abban a kérdésben, hogy a rendőrök nem megfelelő hangnemet és bánásmódot alkalmaztak volna a panaszossal szemben, a Testület nem tudott állást foglalni, mivel a panaszosi és rendőri álláspont között olyan mértékű ellentmondás feszült, amelyet a Testület – korlátozott eszköztárára tekintettel – nem tudott feloldani, így a történetek rekonstruálására nem volt lehetősége.

Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme a rendőrök által alkalmazott nem megfelelő hangnem és bánásmód tekintetében nem megállapítható, mivel a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni.

IV.

A Testület a fentiekben kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott, hogy 2017. április 17-én, a rendőrségnek kellő jogalapja volt az intézkedés megkezdéséhez, így a panaszosnak nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés során. A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme a rendőrök által alkalmazott nem megfelelő hangnem és bánásmód tekintetében nem megállapítható, mivel a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni.

Budapest, 2018.április 19.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag